

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

KAS SEE ON VIIMANE METSANDUSE ARENGUKAVA?

KESKKONNAMINISTEERIUMI ASEKANTSLER MARKU LAMP

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

Kas see on viimane metsanduse arengukava?

Marku Lamp

Asekantsler, Keskkonnaministeerium

12.10.2022

Millest räägin

- Millega arvestatakse metsapoliitika kujundamisel
- Kuidas mõjutavad teised valdkonnad ja kokkulepped metsandust ning **kas oleme oma otsustes iseseisvad**
- Millised on lahendused ja mis vajab veel otsustamist

Metsanduse suunamine

Metsandus on ELis riikide kompetents, kuid üha enam on see **sõltuvuses teiste valdkondade (kliimapoliitika, taastuenergeetika arendamine, looduskaitse vajadused, jmt) eesmärkide täitmisest.**

EL rohepöörde raames on lisandunud mitmeid tegevusi, mis ka otseselt metsandust suunab – **Metsastrateegia, Elurikkuse strateegia, FIT55 LULUCF**

Metsanduse arengukava kohustus tuleb metsaseadusest ning sellega määratakse metsanduse arengu eesmärgid ning kirjeldatakse saavutada seks vajalikke tmeid ja va eid

Millega arvestatakse

- Metsade olem ja ajalooline kujunemine
- Kliimapoliitika, sh metsade vastuvõtlikkus kliimamuutustele
- Globaalne elurikkuse kadu ja olukord Eestis
- Üldine valitsuste usaldamatus ja geopoliitiline ebastabiilsus
- Tööhõive ja kohaliku heaolu tagamine
- Kohalike elanike ning sotsiaalsete ja kultuuriliste väärtustega arvestamine

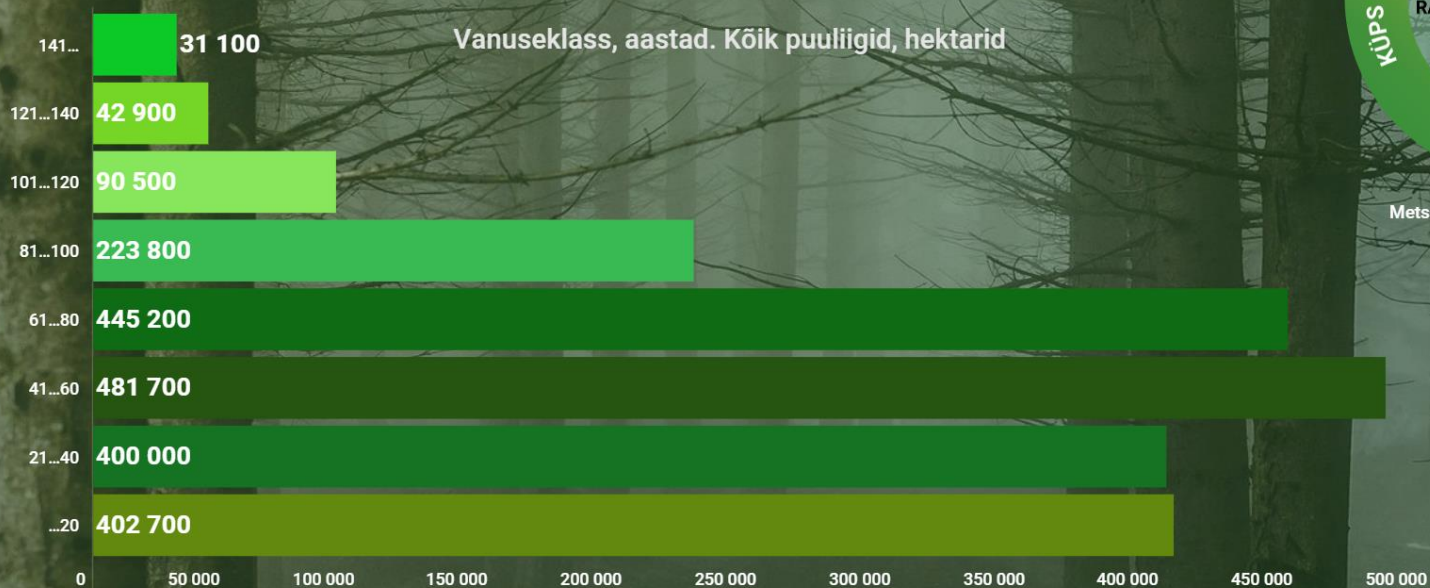

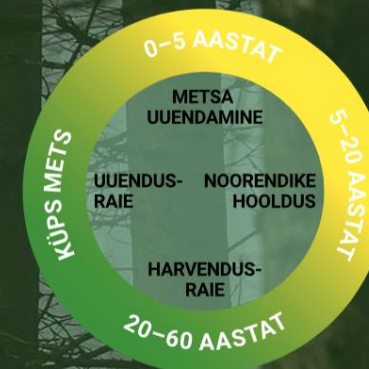
Metsade vanus

Kui vana on meie mets?

Metsaga metsamaa ehk puistute pindala vanuseline jagunemine

Metsatööd

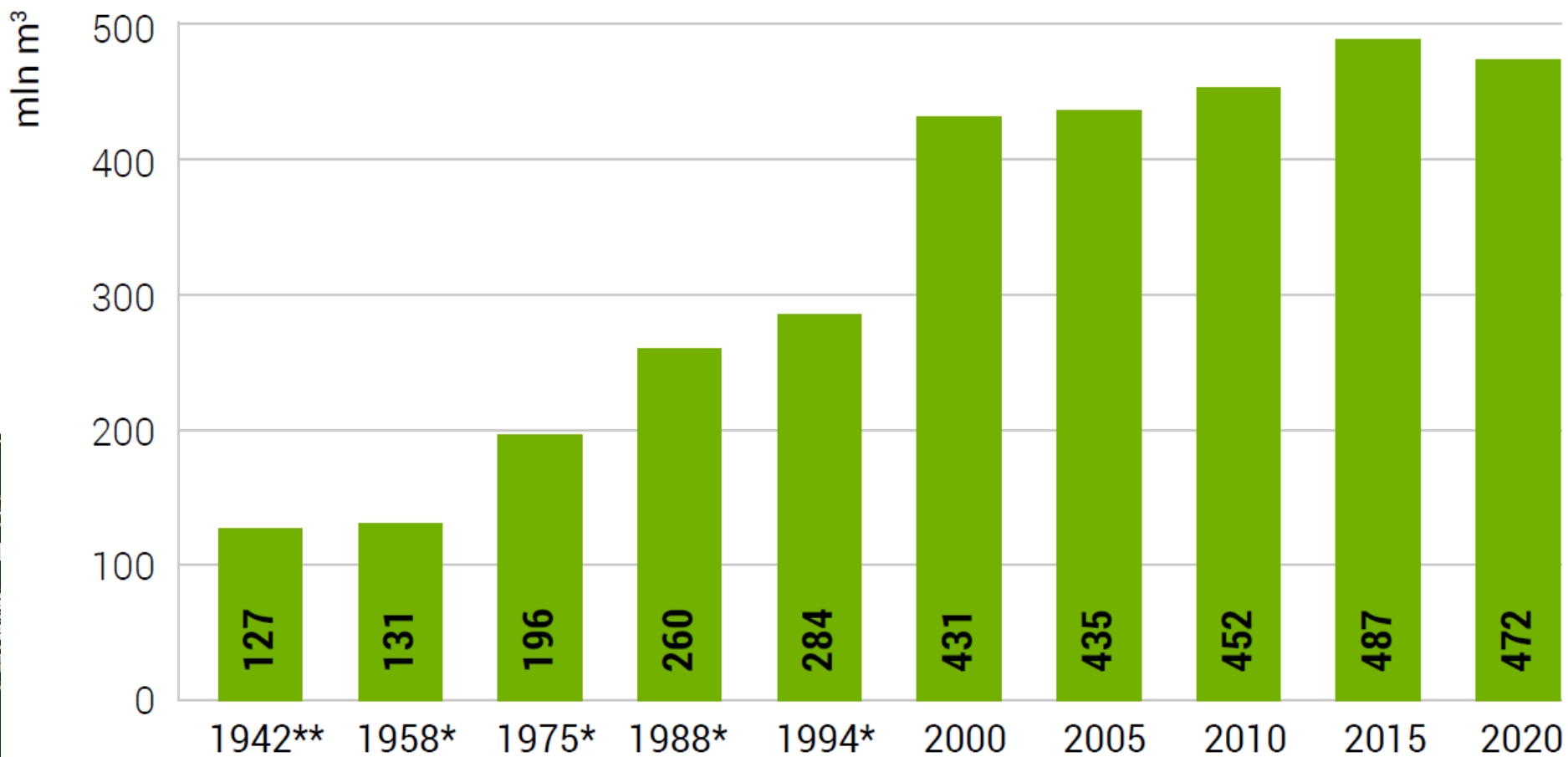

Metsatööde tegemise aeg sõltub metsa iseloomust

39,4% puistutest on üle 60 aasta vanad.

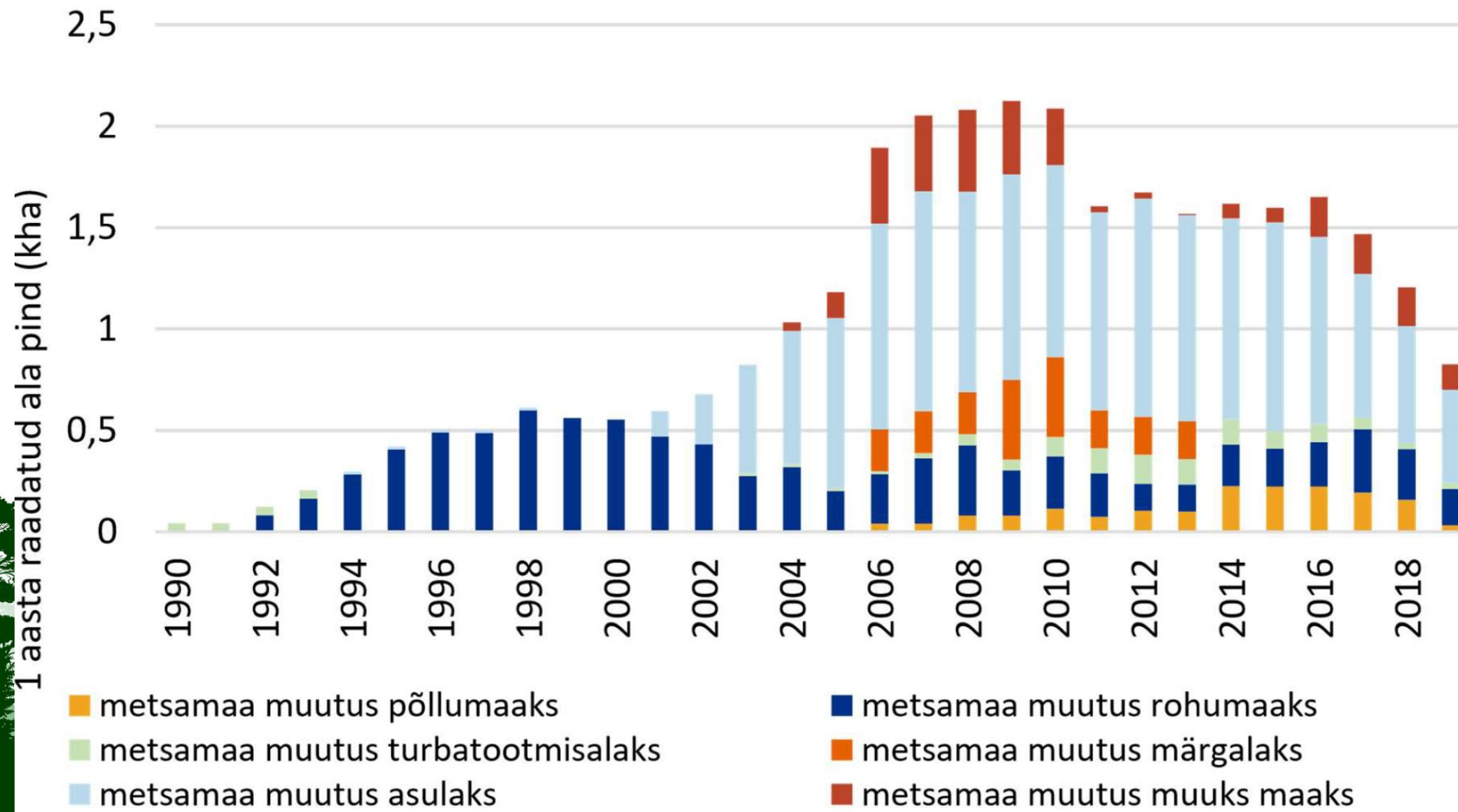

Metsa tagavara muutus

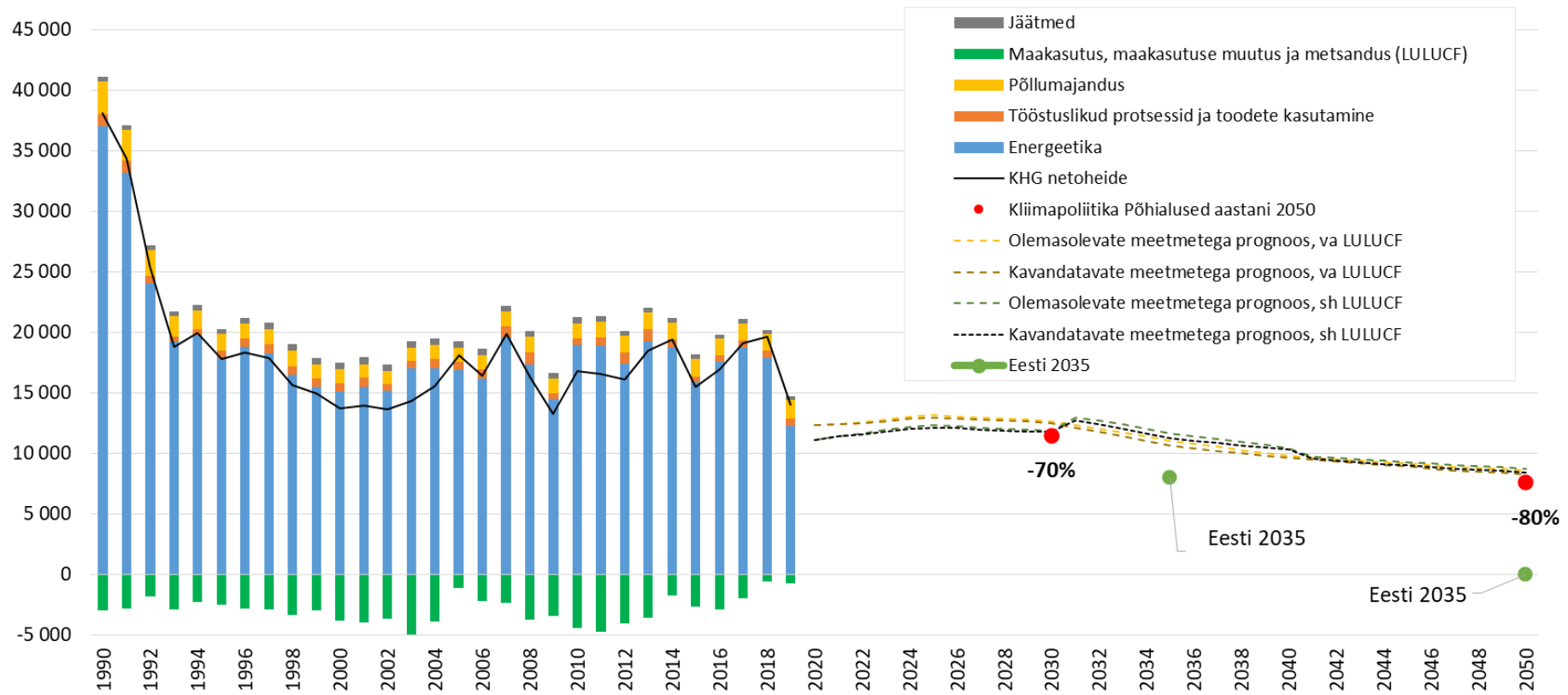

Ülevaadet maakasutuse muutustest

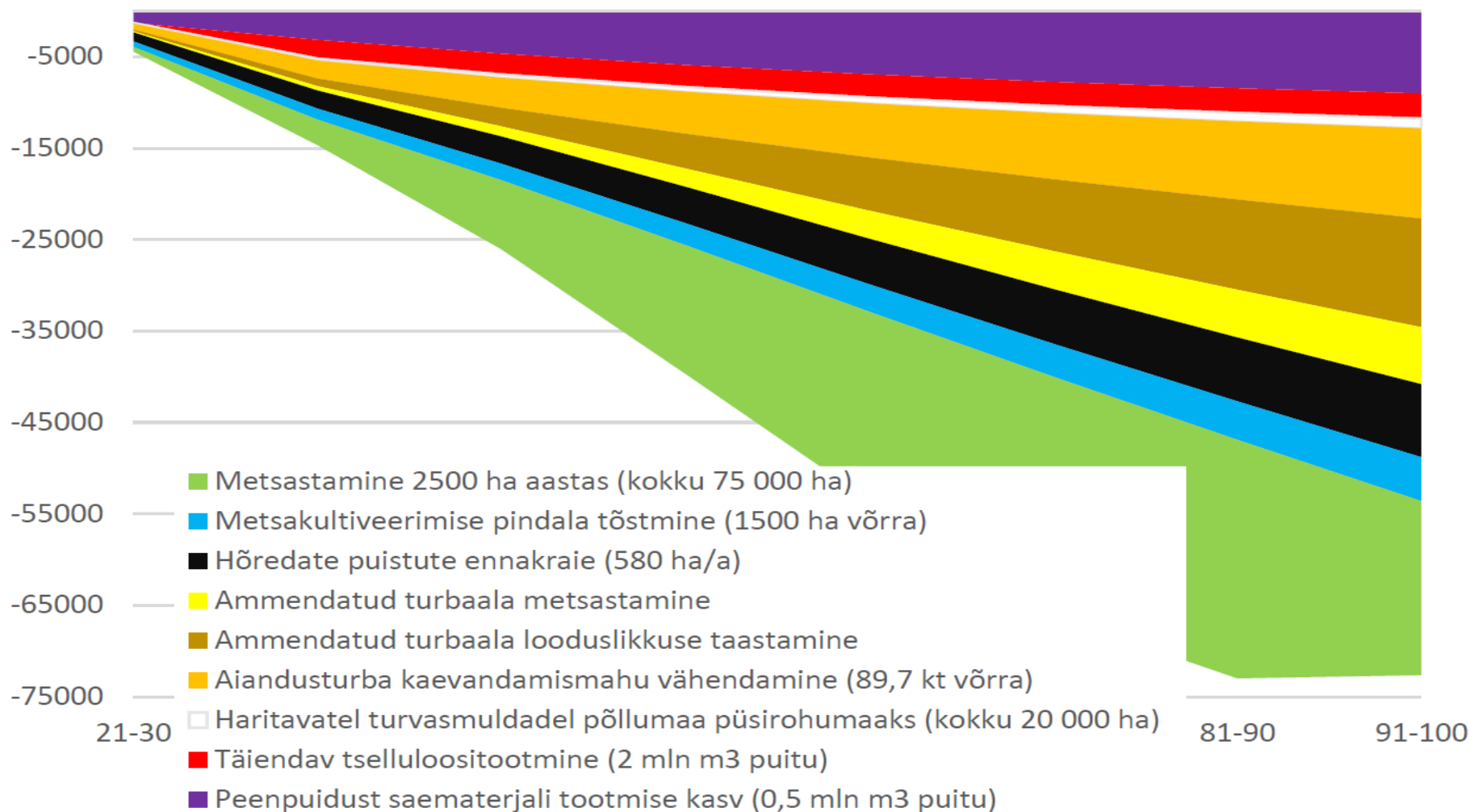
Kliimapoliitika & FIT55

LULUCF tegevused ja mõju

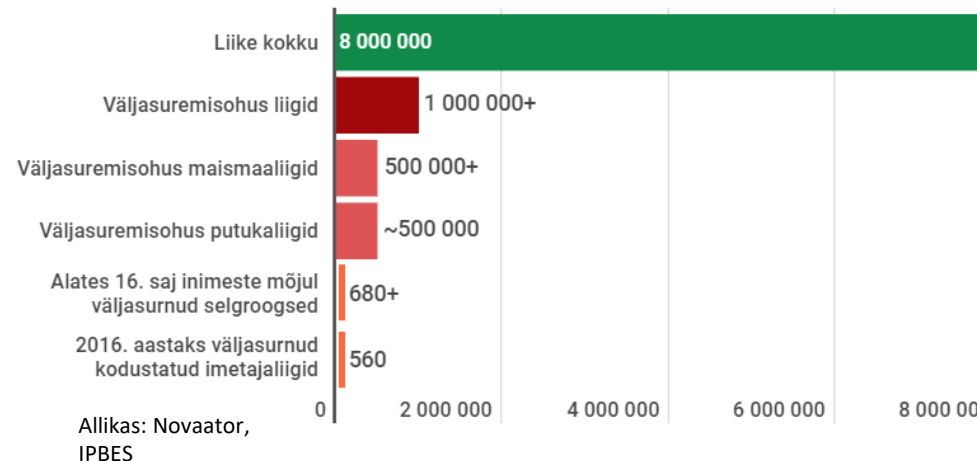
Kumulatiivne täiendavalt seotud/vähem emiteeritud süsinik (kt CO₂ ekv)

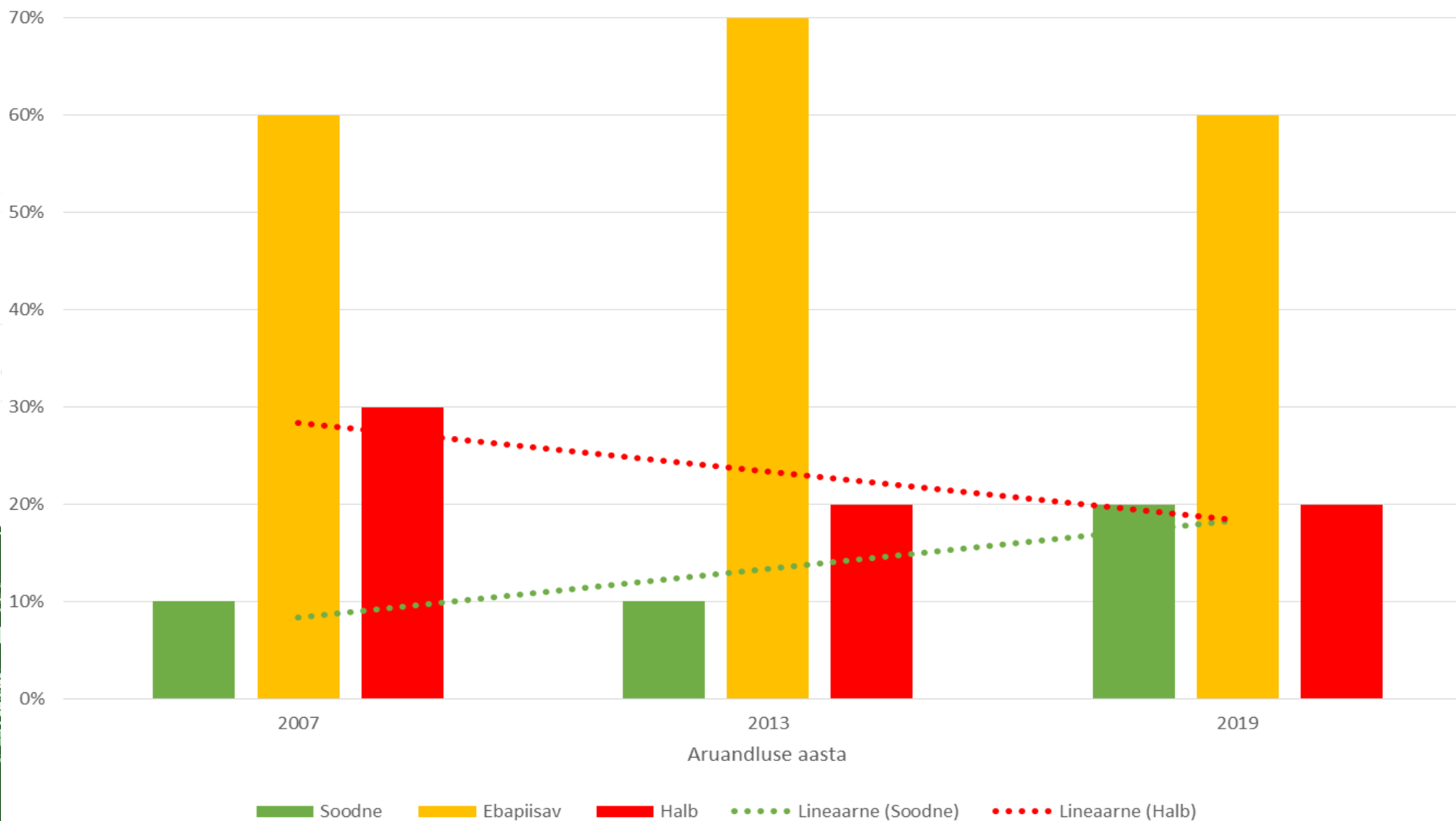
Globaalne elurikkuse kadu

- **75% maismaast ja 66% merest on inimtegevustest mõjutatud** ning linnade pindala on maailmas viimase 30 aastaga kahekordistunud
- Ligi **miljonit taime- ja loomaliiki ohustab lähiajal väljasuremine**
- Peapõhjused on **elupaikade hävimine maakasutuse muutmisel ja liikide ülemäärane tarbimine**
- Oma osa on ka **kliimamuutusel, reostusel ja võõrliikide levimisel**

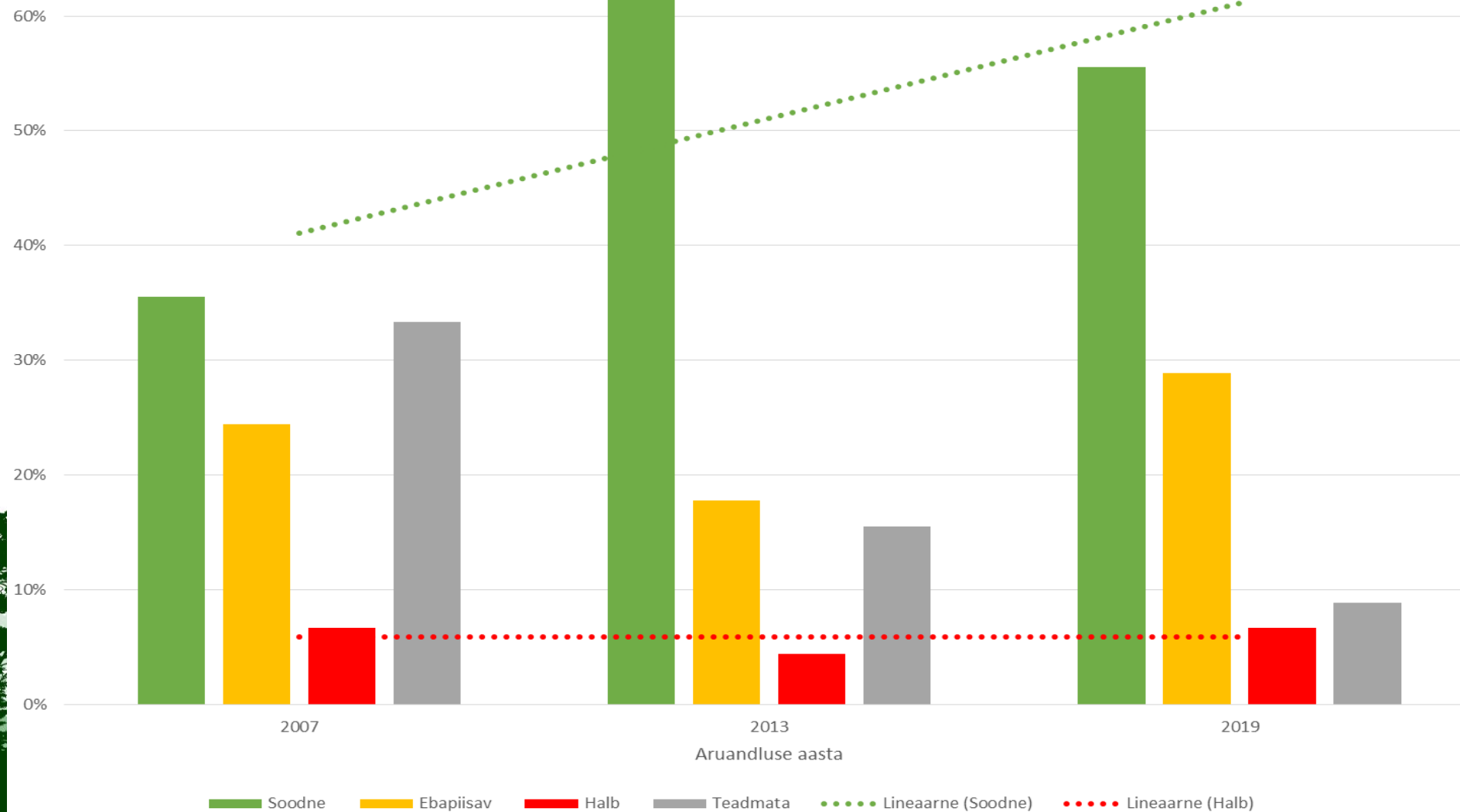

Natura metsaelupaikade seisundi üldhinnang

Natura metsaliikide seisundi üldhinnang

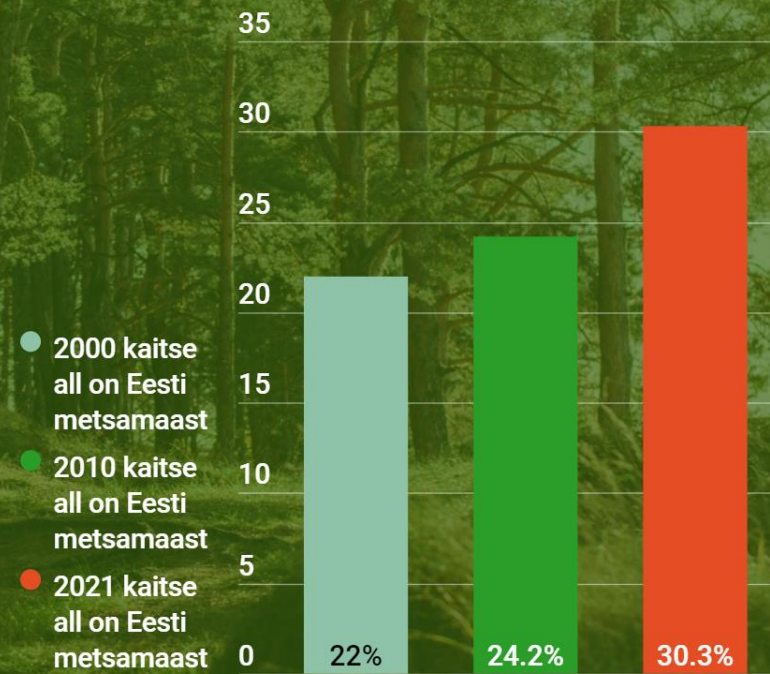
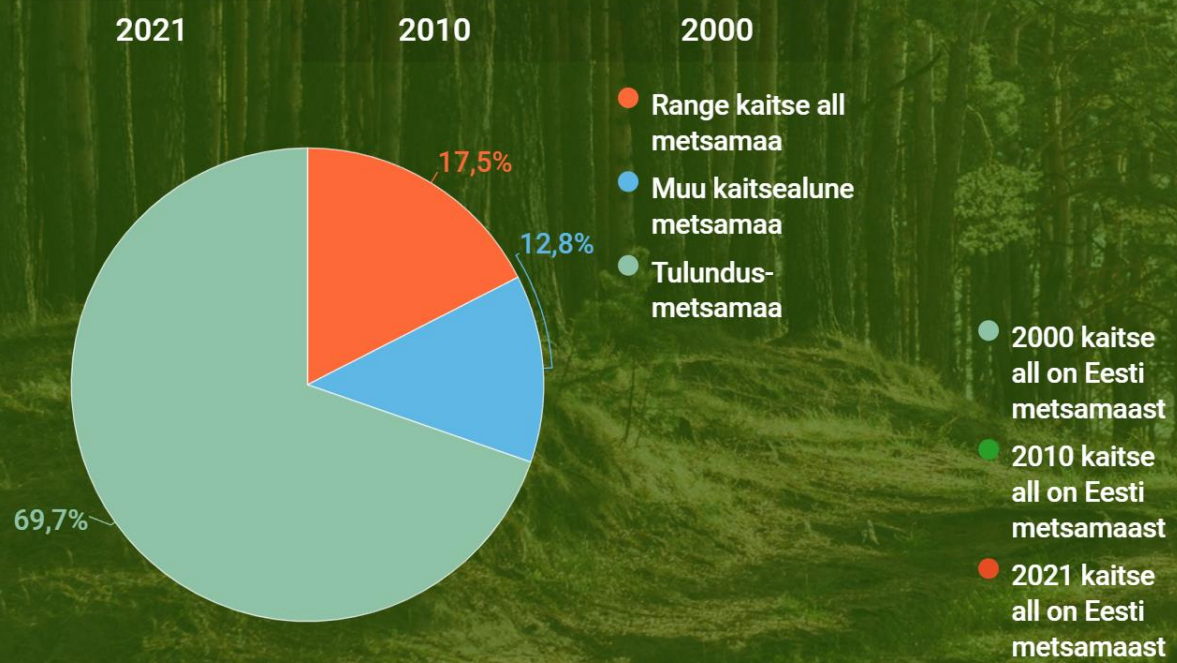

Metsaelustiku kaitse Eestis

Kui palju metsa on looduskaitse all?

Kaitstavate ja tulundusmetsamaade osakaal metsamaa kogupindalast

EL Elurikkuse strateegia 2030

Kogu ELi hõlmava suurema kaitsealade võrgustiku loomine maismaal ja merel

- **EL laiendab olemasolevaid Natura 2000 alasid**, kaitstes rangelt väga suure elurikkuse ja kliimaväärtusega alasid.

ELi looduse taastamise kava käivitamine

- Konkreetsete kohustuste ja meetmete abil on ELi eesmärk **taastada 2030. aastaks kahjustatud ökosüsteemid** ja majandada neid kestlikult, tegeledes elurikkuse vähenemise peamiste põhjustega.

EL Metsastrateegia 2030

- Strateegias on esitatud peamised poliitikasuunad ja Euroopa Komisjoni kavandatud meetmed (**ca 69 väga erineval tasemel tegevust**), mis mõningatel (9) juhtudel ka tähtaegadega
- Algatustest kõige olulisem on kavandatav uus seadusandlik ettepanek Euroopa Liidu **metsade jälgimise ning nendega seotud aruandluse ja andmekogumise kohta**

EL Metsastrateegia 2030

Eesti seisukoht –

Euroopas ühiste ülevaadete saamiseks tuleb maksimaalselt kasutada juba kogutavat andmestikku ja **vältida topelt raporteerimist**

Metsapoliitika kujundamine, sealhulgas arengukavade koostamise protsess, sisu ja ajaline raamistik on liikmesriikide eripärasid arvestades vajalik **jätta iga riigi enda otsustamiseks**

Eesti metsanduse arengukva 2030

Millist probleemi lahendame?

1. Vajadus tervikliku plaani järele, et metsa saaks ühiskonnale vajalike hüvede tagamiseks kasutada parimal moel.

Sealhulgas selgitada välja, milline võiks olla majandusmetsade, kaitstavate metsade, sh rangelt kaitstavate metsade osakaal ning piirangute kompenseerimise vajadus. Vajadus on planeerida ruumi nii, et see oleks inimestele parim elukeskkond, kaasates kohalikke elanikke

Allikas: Anni Örneleid, Delfi

Millist probleemi lahendame?

2. Oluline on tagada metsade hea tervislik seisund, tootlikkus ja uuenemisvõime, elustiku mitmekesisus, ning planeerida metsatööd põhjendatult, sh raied sobitada maastikku arvestades asukoha loodustingimusi.

Tõhustada tuleb metsade ökosüsteemiteenuste kasutust, võttes sealhulgas arvesse metsade kohanemisvõimet ja nende rolli kliimamuutuste leevendamisel. Selleks tuleb tagada kohased investeeringud metsakasvatuse ja metsamajanduse taristusse

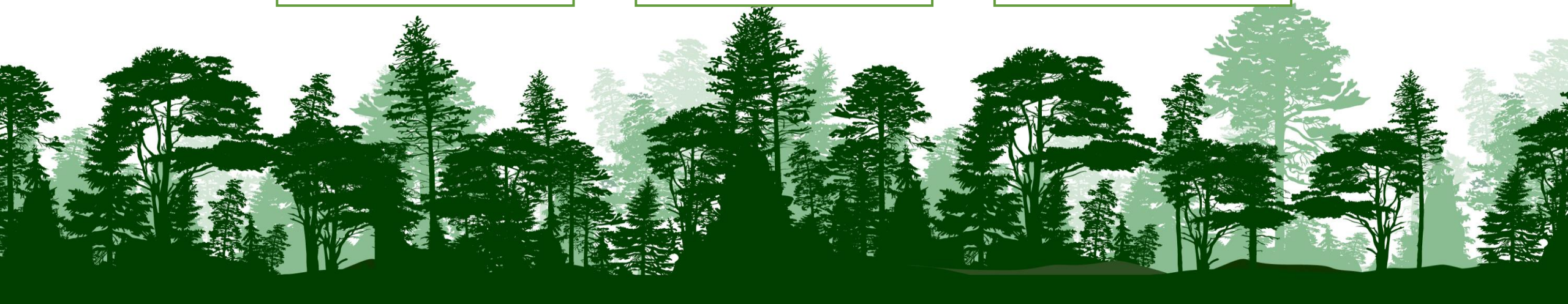
Millist probleemi lahendame?

3. Tähtis on teadvustada ja käsitleda metsa ja metsanduse hüvesid tervikuna. Edendada ja kasutada parimat teadmist (sh teadustöid) ja innovatsiooni, et **tagada metsade kui elukeskkonna kvaliteet ja väärintada puitu maksimaalselt ning tagada pärandkultuuri(objektide) ja looduse elurikkuse säilimine**

Ülevaade MAK 2030 eelnõu

MAK 2030 lahendused

Metsamaa pindala peab säilima või suurenema, kaitstava ala pind jääma samaks

Kasvama peab eelkõige **erametsade hooldus ja aktiivne uuendamine**

Paranema peab **loodusdirektiivi metsaelupaikade ja metsaliikide seisund**, metsaomanikele hüvitatakse saamata jääv tulu

Paranema peab **metsade tervislik seisund**

Kasvama peab **lageraietele alternatiivsete raiete** osakaal

Kasvama peab nii töötleva tööstuse **investeeringud kui lisandväärtus** töötaja kohta

Paranema peab kohalike inimeste **võimalus metsade kasutuses kaasa rääkida**

Kasvama peab **riigi metsade külastus ja** **dmine pärandikultuuri objektidest**

MAK KSH ettepanekud

- **Vältida suuri liituvaid lagedaid alasid**, eriti nt looduskaitsealade ja asulate lähistel, säilitada piisavalt surnud ja elusat biomassi, mis aitab elustikul säilida ka peale raiet
- Metsakasutuse reeglid ja selleks sobivad alad määratleda läbi kohaliku, regionaalse või riikliku (teema)planeeringu, mille raames erinevate huvigruppide osalusel saab **paika panna piirkondlikud metsa puudutavad tingimused**
- MAK rakendamisel **rõhuda ja toetuda teadmispõhise ühiskonna arengule**. See aitab parandada argumenteerimise sisukust. Kaasata tuleb noori

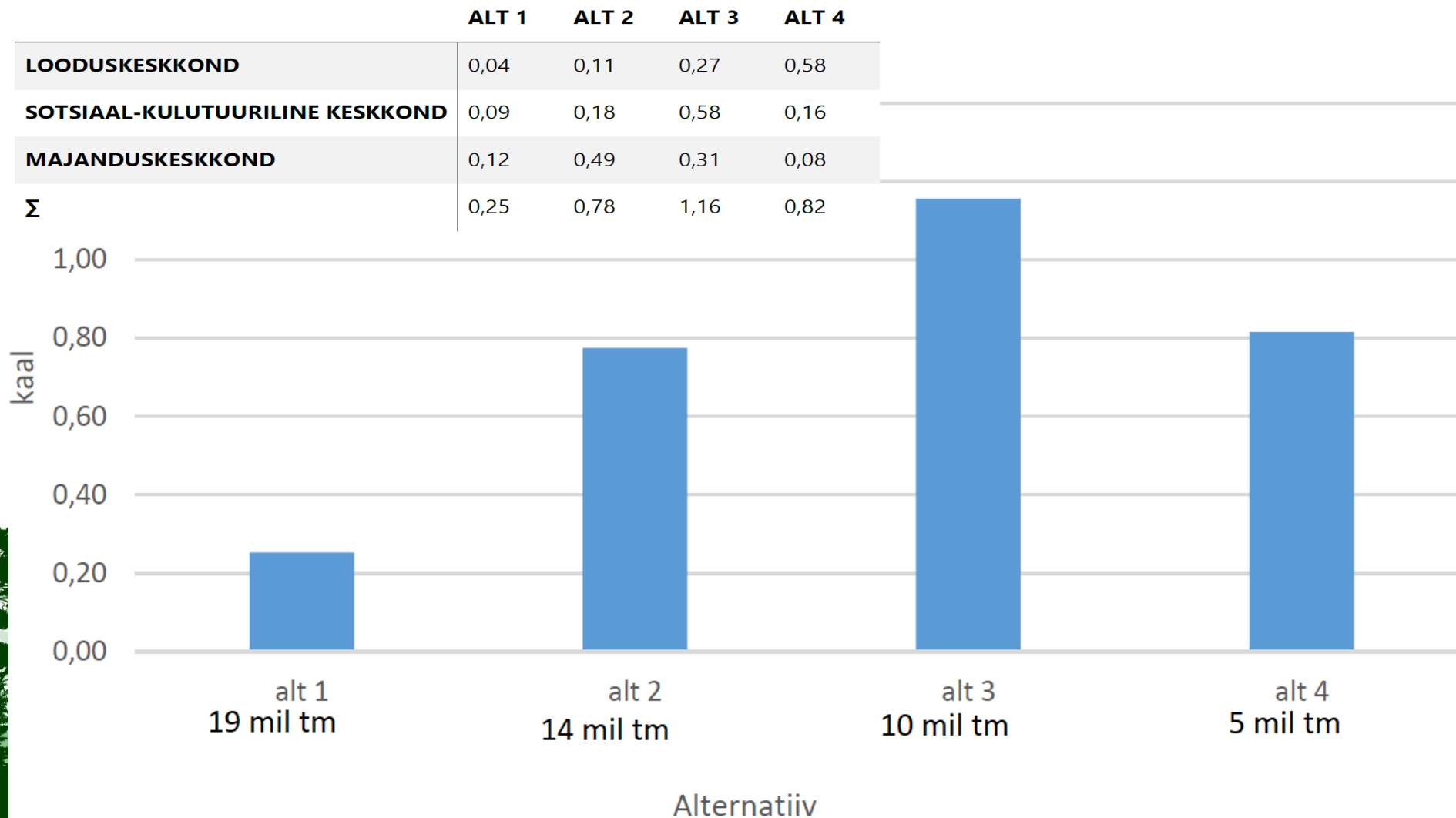
MAK KSH ettepanekud

- Soodustada selliseid **puidu väärimise tehnoloogiaid**, millega energia tarbimine võrreldes saadava lisandväärtusega on soodsamas suhtes
- Panustada sellise **biomassi väärimist energiaks, mis muudel viisidel kasutamist ei leia**, seega annab suure panuse lisandväärtuse ja konkurentsivõime kasvuks
- Toetada analüüse **Eesti toormel baseeruvaks keerukamaks väärimiseks kohapeal**.

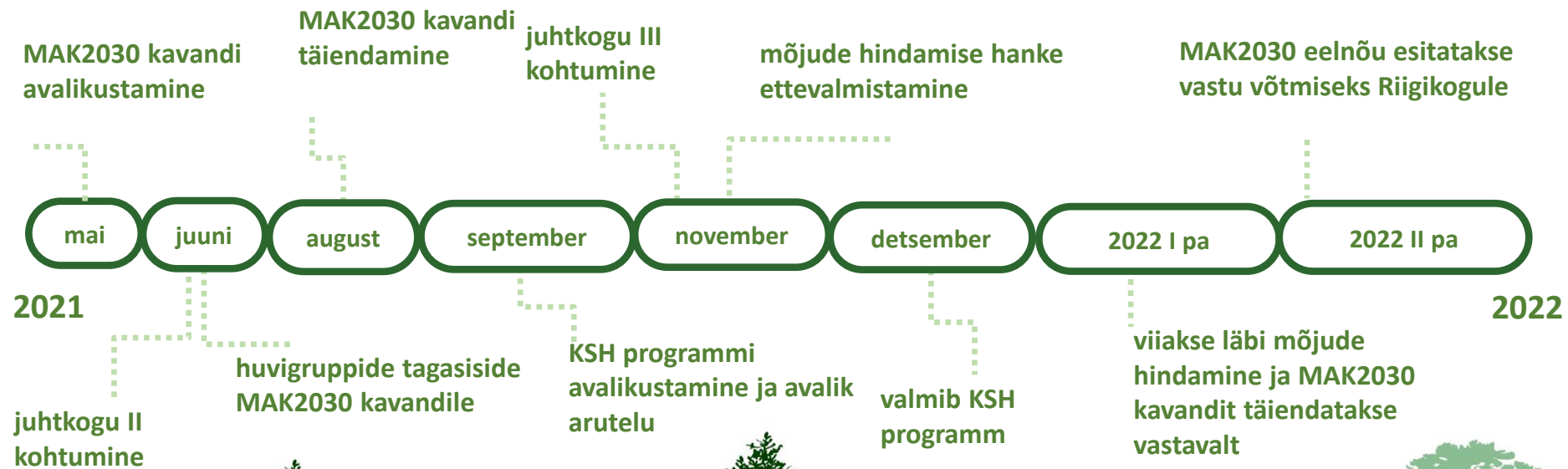
MAK KSH koondhinnang

MAK2030 koostamise protsess

KESKKONNAMINISTEERIUM

Täna!

Marku Lamp

Keskkonnaministeerium

marku.lamp@envir.ee

